

Εξοικονόμηση ενέργειας
αντί ορυκτού αερίου.

**Ποια είναι
τα οφέλη;**

Έρευνα-Κείμενο: Στέλιος Ψωμάς
Για το Ελληνικό Γραφείο της Greenpeace

**Ιούνιος
2022**

Σύνοψη

Στην παρούσα έκθεση εξετάζουμε το πόσα χρήματα δόθηκαν ως άμεσες ή έμμεσες ενισχύσεις στο ορυκτό αέριο την τελευταία δεκαετία, καθώς και το ποια θα ήταν τα οφέλη αν τα χρήματα αυτά κατευθύνονταν σε δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Προφανώς οι ενισχύσεις στο ορυκτό αέριο δεν εξαντλούνται στον χρονικό ορίζοντα της τελευταίας δεκαετίας. Χρησιμοποιούμε όμως αυτό το χρονικό διάστημα γιατί την τελευταία δεκαετία η συζήτηση αλλά και οι δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής απειλής έχουν ενταθεί.

Οι επιδοτήσεις που εξετάζουμε παρακάτω αφορούν τα εξής:

1. Επιδοτήσεις σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με ορυκτό αέριο
2. Επιδοτήσεις και ενισχύσεις αερίου στον κτιριακό τομέα

Αν αθροίσει κανείς όλες τις παραπάνω ενισχύσεις, θα διαπιστώσει πως οι άμεσες και έμμεσες επιδοτήσεις για το ορυκτό αέριο την περίοδο 2011-2022 αγγίζουν τα 9 δις €. Προφανώς, αν συνυπολογίσει κανείς και τα απαιτούμενα επενδυτικά κεφάλαια, τα ποσά είναι ακόμη μεγαλύτερα.

Τι θα γινόταν άραγε αν όλα αυτά τα χρήματα κατευθύνονταν προς δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και αύξησης της ενεργειακής απόδοσης;

Τα 9 δις € επιδοτήσεων αντιστοιχούν σε 15 δις € επενδύσεων σε εξοικονόμηση ενέργειας. Αυτά θα επαρκούσαν για να πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις σε 750.000 κατοικίες, εξοικονομώντας 102,8 TWh (8.850 ktoe) πρωτογενούς ενέργειας στη δεκαετία. Παράλληλα, θα είχαν δημιουργηθεί 262.500 εργατοέτη απασχόλησης. Αυτό σημαίνει 26.250 θέσεις πλήρους απασχόλησης για μια δεκαετία. Σε ότι αφορά στη μείωση των εκπομπών CO₂ αυτές θα ανέρχονταν σε 25,5 εκατ. τόνους στη δεκαετία.

1 Εισαγωγή

Η Ελλάδα εισήλθε στην εποχή του ορυκτού αερίου με καθυστέρηση δεκαετιών σε σχέση με άλλες χώρες. Η εισαγωγή μάλιστα του αερίου στο ενεργειακό μείγμα συνοδεύτηκε από το μύθο του 'καθαρού καυσίμου'. Αν σε αυτά προσθέσει κανείς και τα αφηγήματα περί μετατροπής της χώρας σε ενεργειακό κόμβο (από τη διέλευση διακρατικών αγωγών) και του δήθεν πλούτου για τις τοπικές κοινωνίες που θα προκύψει από την εξόρυξη και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων, κατανοεί γιατί δισεκατομμύρια ευρώ έρευσαν ως επενδύσεις και ενισχύσεις σε υποδομές ορυκτού αερίου και όχι σε δράσεις που θα περιόριζαν το κλιματικό και περιβαλλοντικό αποτύπωμα της χώρας.

Στην παρούσα έκθεση εξετάζουμε το πόσα χρήματα δόθηκαν ως άμεσες ή έμμεσες ενισχύσεις στο ορυκτό αέριο την τελευταία δεκαετία, καθώς και το ποια θα ήταν τα οφέλη αν τα χρήματα αυτά κατευθύνονταν σε δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Προφανώς οι ενισχύσεις στο ορυκτό αέριο δεν εξαντλούνται στον χρονικό ορίζοντα της τελευταίας δεκαετίας. Χρησιμοποιούμε όμως αυτό το χρονικό διάστημα γιατί την τελευταία δεκαετία η συζήτηση αλλά και οι δράσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής απειλής έχουν ενταθεί.

Είναι χαρακτηριστικό ότι, μόνο σε ότι αφορά τις υποδομές σε αγωγούς, ο προϋπολογισμός των ανεκτέλεστων έργων που έχουν ανακοινωθεί ξεπερνά τα 10 δις €, ποσό υπερδιπλάσιο αυτού που προβλέπει το ισχύον και υπό αναθεώρηση Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο εκτιμά ότι, ως το 2030, οι επενδύσεις σε διακρατικούς αγωγούς θα ανέλθουν σε 2,2 δις €, ενώ αυτές σε δίκτυα και αποθήκες ορυκτού αερίου σε άλλα 2 δις €¹. Η 'όρεξη' συνεπώς της βιομηχανίας ορυκτών καυσίμων απειλεί ευθέως την επίτευξη των στόχων για την αποτροπή μιας κλιματικής καταστροφής.

Πηγαίνοντας ένα βήμα πίσω, και πέραν των άμεσων επενδύσεων σε υποδομές ορυκτού αερίου, ας δούμε πώς οι επενδύσεις αυτές έλαβαν άμεσες ή έμμεσες ενισχύσεις από εθνικά ή/και κοινοτικά κονδύλια προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα και η κερδοφορία τους.

Οι επιδοτήσεις που εξετάζουμε παρακάτω αφορούν τα εξής:

1. Επιδοτήσεις σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με ορυκτό αέριο
2. Επιδοτήσεις και ενισχύσεις αερίου στον κτιριακό τομέα

Στην ανάλυση που ακολουθεί δεν συμπεριλάβαμε τα δάνεια και τις εγγυήσεις υπό προνομιακούς όρους που αφορούν υποδομές ορυκτού αερίου.

2 Επιδοτήσεις σε μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με ορυκτό αέριο

Παρόλο που επί σειρά ετών η τιμή του ορυκτού αερίου στις διεθνείς αγορές κινούνταν σε χαμηλά επίπεδα (κάτι που ανατράπηκε μόνο πρόσφατα με την προϊούσα ενεργειακή κρίση), οι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με καύσιμο αέριο δεν ήταν βιώσιμες παρά μόνο αν ενισχύονταν με επιπλέον έσοδα πέραν της αξίας της παραγόμενης ενέργειας. Οι ενισχύσεις αυτές έλαβαν κατά καιρούς διάφορες ονομασίες υπό το πέπλο των οποίων αποκρυβόταν το γεγονός της μη βιωσιμότητας.

2.1 Μηχανισμός Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος (ΜΔΕΙ)

Το 2005 θεσπίστηκε μέσω των μεταβατικών διατάξεων του Κώδικα Διαχείρισης Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας ο Μεταβατικός Μηχανισμός Διασφάλισης Επαρκούς Ισχύος, σύμφωνα με τον οποίο μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας εγγεγραμμένες στο Μητρώο Κατανεμομένων Μονάδων εξέδιδαν τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ), ως μέσο για την κατάρτιση των Συμβάσεων Διαθεσιμότητας Ισχύος. Οι παραγωγοί αμείβονταν πρακτικά για τη διατήρηση των μονάδων τους σε λειτουργική ετοιμότητα. Ο μηχανισμός στηριζόταν στις συμβάσεις ισχύος που υπέγραφαν οι προμηθευτές ενέργειας με τους παραγωγούς, μέσω των οποίων διασφαλιζόνταν η κάλυψη των αναμενόμενων φορτίων και ενός επιθυμητού επιπέδου εφεδρείας. Μέσω των ΑΔΙ, που κατέθεταν οι παραγωγοί σε ειδικό Μητρώο, γινόταν η πληρωμή των τελευταίων από τους προμηθευτές ενέργειας, βάσει τιμήματος που καθοριζόταν με απόφαση της ΡΑΕ. Οι προμηθευτές ενέργειας μετακύλιαν, στη συνέχεια, αυτές τις χρεώσεις στους τελικούς καταναλωτές, μέσω των χρεώσεων προμήθειας.

Ο μόνιμος μηχανισμός για τη διασφάλιση ισχύος που προβλεπόταν να τεθεί σε ισχύ μετά τη λήξη του μεταβατικού αυτού καθεστώτος, στην πράξη δεν εφαρμόστηκε ποτέ. Ωστόσο ακόμα και μετά την έναρξη της Πέμπτης Ημέρας Αναφοράς, οπότε προβλεπόταν να επέλθει απελευθέρωση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας και ισχύος, η απευθείας αποζημίωση των παραγωγών μέσω ΑΔΙ συνεχίστηκε μέσω διαδοχικών παρατάσεων έως το 2014.

Ιστορικά, όλες οι τεχνολογίες (λιγνίτης, αέριο, υδροηλεκτρικά, μαζούτ) έχουν λάβει πληρωμές από τον ΜΔΕΙ. Το 2013 η ΡΑΕ απένταξε αρκετές μονάδες από τον ΜΔΕΙ (παλιές μονάδες της ΔΕΗ, οι οποίες ήταν πρακτικά εκτός λειτουργίας, συνολικής ισχύος 1.249 MW). Ταυτόχρονα, αποφάσισε την αύξηση των ΑΔΙ στα 56.000 ευρώ/MW κατ' έτος (έναντι των 45.000 ευρώ/MW που ίσχυε προηγουμένως), ενώ οι μονάδες φυσικού αερίου άρχισαν να λαμβάνουν διπλάσια πληρωμή σε σχέση με τις υπόλοιπες τεχνολογίες.

Λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες κατά περίοδο μονάδες, τη διαθέσιμη ισχύ των μονάδων παραγωγής, το συντελεστή επάρκειας ισχύος όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ΑΔΜΗΕ, οι ενισχύσεις σε μονάδες ορυκτού αερίου μέσω των ΑΔΙ υπολογίζονται σε 760 εκατ. € για την περίοδο 2011-2014, οπότε και έληξε ο μηχανισμός αυτός με τη μορφή που είχε μέχρι τότε.

2.2 Μεταβατικός Μηχανισμός Αποζημίωσης Ευελιξίας (ΜΜΑΕ)

Τη σκυτάλη από τον ΜΔΕΙ πήρε το 2016 ο Μεταβατικός Μηχανισμός Αποζημίωσης Ευελιξίας. Σύμφωνα με το Ν. 4389/2016 ορίστηκε ως Υπηρεσία Ευελιξίας “η ταχεία αύξηση ή μείωση στις κατανεμόμενης ισχύος στις μονάδες, ώστε να καλύπτει τη ζήτηση, ακολουθώντας στις Εντολές Κατανομής του Διαχειριστή. Στην εν λόγω έννοια συμπεριλαμβάνεται η ικανότητα στις μονάδες ώστε, εντός τριών ωρών από την έκδοση σχετικής Εντολής Κατανομής του Διαχειριστή, να ακολουθεί από θερμή κατάσταση ένα γρήγορο κύκλο λειτουργίας, με ανταπόκριση μεγαλύτερη από ένα προκαθορισμένο κατώφλι, το οποίο αντιστοιχεί σε μετρούμενο ρυθμό μεταβολής στις εξόδους στις τουλάχιστον οχτώ (8) MW/min και δυνατότητα απόκρισης για τουλάχιστον τρεις (3) συνεχόμενες ώρες”. Στον ΜΜΑΕ εντάσσονταν επιλέξιμες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής, συγκεκριμένα “οι μονάδες τεχνολογίας αεριοστροβίλου ανοικτού και συνδυασμένου κύκλου, οι κατανεμόμενες υδροηλεκτρικές μονάδες, καθώς και μονάδα ΣΗΘ για το μέρος στις ισχύος στις για την οποία δεν αμείβεται από μηχανισμό στήριξης ΑΠΕ”. Ως “αποζημίωση για την υπηρεσία ευελιξίας” ο νόμος όρισε την “...αμοιβή που καταβάλλεται από τον Διαχειριστή του Συστήματος στους Επιλεγέντες Παραγωγούς” και το ύψος του Μοναδιαίου Τιμήματος Πληρωμής Ισχύος για την παροχή ευέλικτης ισχύος καθορίστηκε σε σαράντα πέντε (45) ευρώ/kW διαθέσιμης ισχύος, με ανώτατο όριο καταβολής τα δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ ανά μονάδα παραγωγής. Το τελικώς καταβαλλόμενο ανά Παραγωγό ποσό αποζημίωσης θα υπολογιζόταν απολογιστικά από τον Διαχειριστή βάσει των στοιχείων για την πραγματική διαθεσιμότητα κάθε μονάδας, κατά τον χρόνο εφαρμογής του Μηχανισμού και εκκαθαριζόταν, με τη λήξη στις περιόδου εφαρμογής του Μηχανισμού. Το μέγιστο συνολικό κόστος του Μηχανισμού ορίστηκε σε διακόσια είκοσι πέντε εκατομμύρια (225.000.000) ευρώ, επιμεριζόμενο στις Εκπροσώπους Φορτίου. Η διάρκεια του Μεταβατικού Μηχανισμού Αποζημίωσης Ευελιξίας ορίστηκε, κατά μέγιστο, σε δώδεκα (12) μήνες, ή, μέχρι την εφαρμογή μόνιμου μηχανισμού επάρκειας ή και ευελιξίας του Συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας, εάν συνέβαινε νωρίτερα.

Εάν γίνει η κατάλληλη προσαρμογή των αμοιβών κάθε μονάδας, ώστε να μην ξεπερνούν τα 15 εκατ. €, η συνολική αμοιβή όλων των παραγωγών φτάνει στα 177.483.630 €, εκ των οποίων το 84% (περίπου 150 εκατ. €) κατευθύνθηκε σε 13 μονάδες ορυκτού αερίου, ενώ τα υπόλοιπα 28 εκατ. € καρπώθηκαν υδροηλεκτρικές μονάδες στις ΔΕΗ.

2.3 Μηχανισμός Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΑΜΚ)

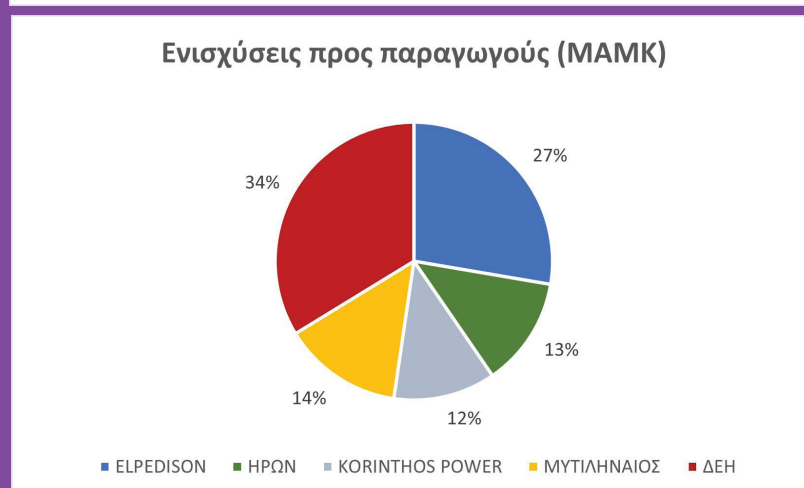
Ο Μηχανισμός Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΑΜΚ) έχει σκοπό την κάλυψη του μεταβλητού κόστους των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής, όταν αυτό δεν είναι εφικτό μέσα από την λειτουργία στις αγορές.

“Ως Μεταβλητό Κόστος Παραγωγής νοείται το ανά MWh κόστος παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Συμβατική Μονάδα για κάθε σημείο λειτουργίας στις (€/MWh), και περιλαμβάνει το κόστος καυσίμου, το κόστος εκπομπών CO₂, καθώς και το πρόσθετο μεταβλητό κόστος λειτουργίας και συντήρησης στις Μονάδες... Ειδικά για στις Μονάδες φυσικού αερίου (Φ.Α.) [...]”

το κόστος καυσίμου έχει δύο συνιστώσες : (α) το κόστος προμήθειας Φ.Α. και (β) την χρέωση χρήσης του ΕΣΦΑ³...”.

Η εισαγωγή του Μηχανισμού Ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους έγινε τον Μάιο του 2008 με προσαύξηση 5% επί του μεταβλητού κόστους, που αυξήθηκε σε 10% το 2010. Τον Ιούλιο του 2013 η ΡΑΕ με σχετική απόφασή της κατέργησε το ποσοστό προσαύξησης 10% επί του μεταβλητού κόστους, ενώ τον Ιανουάριο του 2014 καταργήθηκε και ο κανόνας που επέτρεπε στις μονάδες παραγωγής να κάνουν προσφορές έγχυσης κάτω από το μεταβλητό τους κόστος για το 30% της ισχύος τους. Τέλος, τον Ιούνιο του 2014 καταργήθηκε ο ανωτέρω μηχανισμός και υιοθετήθηκε ξανά τροποποιημένος τον Νοέμβριο του 2015, για να καταργηθεί πλήρως με την έναρξη του Μοντέλου Στόχου στις 1.11.2020.

Τα λεπτομερή στοιχεία για τη μηνιαία ενίσχυση κάθε μονάδας μέσω αυτού του μηχανισμού είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΑΔΜΗΕ⁴. Από την επεξεργασία των στοιχείων αυτών προκύπτει ότι, την περίοδο 2011-2020, οι μονάδες ορυκτού αερίου έλαβαν συνολικά 1.332.419.165 € μέσω του ΜΑΜΚ.

Όπως προκύπτει, την περίοδο 2011-2020, οι μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με ορυκτό αέριο έλαβαν συνολικά 2,24 δις € μέσω των τριών μηχανισμών που περιγράφηκαν παραπάνω.

³ http://www.rae.gr/categories_new/about_rae/activity/global_consultation/current/150116.csp

⁴ https://www.admie.gr/agora/statistika-agoras/dedomena?process%5B%5D=524&data_type%5B%5D=512&period_

3 Επιδοτήσεις και ενισχύσεις αερίου στον κτιριακό τομέα

Η αύξηση των τιμών των καυσίμων που προορίζονται για θέρμανση, επιδείνωσε τις συνθήκες ενεργειακής φτώχειας με αποτέλεσμα την τελευταία διετία να δοθεί επίδομα θέρμανσης και σε χρήστες αερίου πέραν αυτών που χρησιμοποιούν πετρέλαιο.

Αν και δεν υπάρχουν δημοσιευμένα απολογιστικά στοιχεία για το ύψος του επιδόματος θέρμανσης που δόθηκε ανά τεχνολογία, εκτιμούμε ότι τις περιόδους 2020-2021 και 2021-2022, περίπου 38 εκατ. € αφορούν τη θέρμανση με αέριο.

Πέραν όμως του επιδόματος θέρμανσης που αφορά μερίδα των καταναλωτών, ξεκίνησε από τον Οκτώβριο του 2021 οριζόντια επιδότηση όλων των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου. Η επιδότηση αυτή συνεχίστηκε και το 2022, λόγω των υψηλών τιμών του αερίου. Τα εκτιμώμενα ποσά των επιδοτήσεων και εκπτώσεων για ηλεκτρική ενέργεια και φυσικό αέριο μόνο για την περίοδο Ιανουαρίου-Απριλίου 2022 ανέρχονται σε 3,3 δις €. Οι εκτιμήσεις του Υπουργείου Οικονομικών είναι πως την περίοδο 2021-2022 θα χρειαστούν περί τα 6,5 δις € για επιδοτήσεις στα τιμολόγια του αερίου και της ηλεκτρικής ενέργειας (τα οποία αυξάνουν πρωτίστως λόγω του ορυκτού αερίου)⁵.

Μια ακόμη πηγή χρηματοδότησης του ορυκτού αερίου είναι η επιχορήγηση του κόστους της εσωτερικής εγκατάστασης φυσικού αερίου σε κατοικίες, προς αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων θέρμανσης πετρελαίου στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ 2014-2020. Κάθε εσωτερική εγκατάσταση φυσικού αερίου σε κατοικίες επιχορηγείται σε ποσοστό 65% (ή 100% στις περιπτώσεις δικαιούχων Κοινωνικού Επιδόματος Αλληλεγγύης) του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού και σύμφωνα με τα ανώτατα όρια ανά κατηγορία εγκατεστημένης ισχύος λέβητα. Το επιχορηγούμενο ποσό ανέρχεται από 4.000 € έως 21.500 €.

Για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 του ΕΣΠΑ, ο συνολικός προϋπολογισμός που αφορά το φυσικό αέριο, ανέρχεται σε 210,5 εκατ. €.

Να σημειώσουμε ότι οι νέες κατευθύνσεις της ΕΕ (σχέδιο RePowerEU, 18.5.2022) προβλέπουν απάλειψη των επιδοτήσεων σε τεχνολογίες ορυκτών καυσίμων το αργότερο ως το 2025 και προσανατολισμό των επιδοτήσεων και ενισχύσεων σε αντλίες θερμότητας και εξηλεκτρισμό της θέρμανσης⁶.

⁵ Δηλώσεις Υπουργών ΠΕΝ, Κ. Σκρέκα και Οικονομικών Χ. Σταϊκούρα, <https://energypress.gr/news/exeidikeysi-ton-metron-gia-reyma-analytika-ti-ishyei-gia-epidotiseis-epistrofes-kai-mihanismo>

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3131

4 Αν σχεδιάζαμε διαφορετικά

Αν αθροίσει κανείς όλες τις παραπάνω ενισχύσεις θα διαπιστώσει πως οι άμεσες και έμμεσες επιδοτήσεις για το ορυκτό αέριο την περίοδο 2011-2022 αγγίζουν τα 9 δις €. Προφανώς, αν συνυπολογίσει κανείς και τα απαιτούμενα επενδυτικά κεφάλαια, τα ποσά είναι ακόμη μεγαλύτερα.

Τι θα γινόταν άραγε αν όλα αυτά τα χρήματα κατευθύνονταν προς δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας και αύξησης της ενεργειακής απόδοσης; Για να εκτιμήσουμε τα οφέλη, ας κάνουμε πρώτα ορισμένες βασικές παραδοχές.

- Τα ποσά των επιδοτήσεων κατευθύνονται σε δράσεις στον οικιακό τομέα και πρωτίστως σε τρεις βασικές παρεμβάσεις: αλλαγή κουφωμάτων και υαλοστασίων (55%), αλλαγή λέβητα με εξηλεκτρισμό της θέρμανσης - εγκατάσταση ηλιακού θερμοσίφωνα (20%), και μόνωση οροφής-πυλωτής (25%).
- Η μέση επένδυση ανά κατοικία ανέρχεται σε 20.000 €.
- Η μέση επιδότηση ανά κατοικία ανέρχεται σε 60% (12.000) €.
- Η μέση ετήσια εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας ανά κατοικία ανέρχεται σε 13,7 MWh (1,18 toe).
- Για κάθε εκατομμύριο ευρώ που επενδύεται σε αυτές τις παρεμβάσεις, δημιουργούνται κατά μέσο όρο 17,5 εργατοέτη απασχόλησης⁷⁻⁸.
- Ο μέσος συντελεστής εκπομπής στη δεκαετία είναι 2,88 tn CO₂/toe⁹

Τα 9 δις € επιδοτήσεων αντιστοιχούν σε 15 δις € επενδύσεων σε εξοικονόμηση ενέργειας. Αυτά θα επαρκούσαν για να πραγματοποιηθούν παρεμβάσεις σε 750.000 κατοικίες, εξοικονομώντας 102,8 TWh (8.850 ktoe) πρωτογενούς ενέργειας στη δεκαετία. Παράλληλα, θα είχαν δημιουργηθεί 262.500 εργατοέτη απασχόλησης. Αυτό σημαίνει 26.250 θέσεις πλήρους απασχόλησης για μια δεκαετία. Σε ότι αφορά στη μείωση των εκπομπών CO₂ αυτές θα ανέρχονταν σε 25,5 εκατ. τόνους στη δεκαετία.

7 Markaki, M. & Belegri-Roboli, A. & Michaelides, P. & Mirasgedis, S. & Lalas, D.P., 2013. "The impact of clean energy investments on the Greek economy: An input-output analysis (2010-2020)," Energy Policy, Elsevier, vol. 57(C), pages 263-275.

8 Mirasgedis, S. Tourkolias, C. Pavlakis, E. Diakoulaki, D. 2014, "A methodological framework for assessing the employment effects associated with energy efficiency interventions in buildings", Energy and Buildings 82 (2014) pages 275-286.

9 <https://data.worldbank.org/indicator/EN.ATM.CO2E.EG.ZS>

5 Συνοψίζοντας

Οι επιλογές μας έχουν συνέπειες. Στο παρελθόν, η χώρα μας επέλεξε να ακολουθήσει το δρόμο του ορυκτού αερίου αντί μιας επιθετικής πολιτικής στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Σήμερα, την εποχή της κλιματικής κρίσης και των υψηλών τιμολογίων ενέργειας, πληρώνει το τίμημα.

Είναι σαφές ότι οι επενδύσεις σε έργα εξοικονόμησης ενέργειας έχουν να προσφέρουν περισσότερα από τις επενδύσεις σε ορυκτά καύσιμα, τόσο στην αντιμετώπιση της κλιματικής απειλής, όσο και στην προστασία των καταναλωτών, ιδίως των πιο ευάλωτων.

Η ψήφιση του πρώτου Εθνικού Κλιματικού Νόμου (Μάιος 2022) δεν συνοδεύτηκε δυστυχώς από τα απαραίτητα βήματα για τον περιορισμό του ορυκτού αερίου. Η αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα δίνει τη δυνατότητα και την ευκαιρία να διορθώσουμε τα λάθη του παρελθόντος. Θα δράσουμε σοφότερα στεκόμενοι στο ύψος των περιστάσεων;

Ιούνιος 2022

Δημοσιεύτηκε από το
ελληνικό γραφείο της Greenpeace

Εκπόνηση επιστημονικής έρευνας:
Στέλιος Ψωμάς, σύμβουλος σε θέματα
ενέργειας και περιβάλλοντος

Επικοινωνία: Κωστής Γριμάνης,
υπεύθυνος εκστρατείας για το κλίμα
και την ενέργεια, ελληνικό γραφείο
Greenpeace, kgrimani@greenpeace.org